

Rajavartiolaitoksen kansainvälinen
toiminta monimuotoista

Itämeren alueen
rajayhteistyö kiinnostaa maailmalla

Rajavaltuutettu vastaa
järjestyksestä rajalla

Teksti: SARI TIIRO

Venäjä suuntaa katsettaan Suomen koillispuolelle

Venäjäns talous riippuu suuresti maan luonnonvaroista. Neuvostoliiton aikaiset, etelässä sijainneet öljyntuotantoalueet eivät enää kuulu nyky-Venäjälle, ja siksi pohjoisten alueiden öljy- ja muut luonnonvarat ovat tulleet Venäjälle entistä tärkeämmiksi.

Luoteis-Venäjän ainoa ympäri vuoden sulaa valtamerisatama sijaitsee Murmanskissa, minkä vuoksi alue on Venäjälle tärkeä logistinen portti kansainvälisille markkinoille.

Maailman energialuonnonvarojen kysyntä ja kohonneet hinnat johtavat arktisten alueiden öljy- ja kaasuvarojen kasvavaan hyödyntämiseen. Tulevaisuudentutkimusta alueelliseen kehittämiseen soveltava Yrjö Myllylä pitää mahdollisena sitä, että kiinnostus Barentsinmeren, Petšoranmeren ja Karanmeren öljy- ja kaasuvaroihin lisää entisestään Murmanskin alueen merkitystä.

Yrjö Myllylän väitös Murmanskin alueen kehityksestä vuoteen 2025 tarkastettiin Joensuun yliopistossa vuodenvaihteessa. Myllylä työskentelee asiantuntijana omassa, alueelliseen ennakkointiin erikoistuneessa yrityksessään.

TARVE HALLITA LOGISTISIA REITTEJÄ LISÄÄ POHJOISEN SOTILAALLISTA MERKITYSTÄ

Murmanskin alueen kehitys ja erityisesti arktisen kuljetus- ja energiantuotantoteknologian kehittäminen tarjoaa suomalaisille yrityksille kaupallisia mahdollisuuksia.

- Samaan aikaan olisi kuitenkin syytä tiedostaa riskit, jotka liittyvät ympäristöön ja turvallisuuspolitiikkaan, Myllylä korostaa.

- Suomessa tulisi käynnistää - Smonipuolinen keskustelu Murmanskin ja muun Luoteis-Venäjän alueen vaikutuksesta paitsi maamme talouteen myös ympäristöriskeihin ja turvallisuuteen, kehottaa yhteiskuntatieteiden tohtori Yrjö Myllylä.

Murmanskin alue ydinsukellusveneineen on edelleen tiheästi ydinasevarusteltu. Ympäristöön tai ilmastonmuutokseen liittyvät asiat eivät ole venäläisille kovinkaan tärkeitä, mikä tuli esiin Myllylän tutkimukseen sisältyneissä, murmanskilaisista ja moskovalaisista koostuvien asiantuntijapaneelien haastatteluissa. Heikkoja signaaleja ympäristöarvojen voimistumisesta oli kyllä havaittavissa.

- Venäjällä on suuri intressi kontrolloida kaupankäynnin reittejä ja turvata logistiset virrat, mikä nostaa uudella tavalla esiin Murmanskin alueen sotilaallisen merkityksen, Myllylä sanoo.

- Suomen kannalta olisikin suotavaa arvioida ja ennakoida Venäjän geopolittista kehitystä niin ympäristö- kuin turvallisuuspoliittisesta näkökulmasta.

Tilanne voi Myllylän mukaan muuttua jo lyhyessä ajassa, jos Barentsinmerellä sijaitseva Stokmanin kaasukenttä ja siihen kytkeytyvä Itämeren kaasuputki toteutuvat optimistisimman suunnitelman mukaan.

Ulkoministeriöstä kerrotaan, ettei Murmansk-strategiaa ole tekeillä eikä ministeriössä ole varsinaista toimikuntaa, joka pohtisi alueen kehitystä.

Pääministeri Vanhasen II hallituksen ohjelmassa otettiin kuitenkin kantaa pohjoisten alueiden tärkeyden puolesta, mikä näkyy myös ulkoministeriön työssä. Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrynen on menossa vienninedistämismatkalle Murmanskisiin ja Arkangeliin toukokuussa.

Lähialueyhteistyötä Murmanskin alueelle on tehty pitkään. ■